

TAALFAMILIE

Categorie	Keuze
Titel	Bisto famylje? Ben jij familie? Are you family?
Doelstelling	Bewustwording fan overeenkomsten en verschillen tussen talen en een stuk taalgeschiedenis
Doelgroep	Onderbouw
Vak	Fries
Duur	45 minuten
Link met curriculum	Taalbeschouwing
	Kennis over meertaligheid in het algemeen
	Fries
Talen	Fries, Nederlands, Engels
Link met FREPA	Bewustwording van eigen talen en talen in de omgeving
	Kennis van talen in Friesland, Europa en de wereld
Vaardigheden	Lezen, luisteren, spreken en schrijven
Theoretische onderbouwing	Taalbewustzijn, taalvergelijking
Activiteitsbeschrijving	<p>Stap 1: Voorbereiding/activering (10 minuten)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Met behulp van de Powerpointpresentatie over de West-Germaanse taalfamilie, worden de overeenkomsten en de verschillen tussen het Fries Engels en Nederlands besproken. • Speel een quiz om de leerlingen betekenis van andere woorden kunnen worden afgeleid of juist 'false friends' zijn, worden die lijken op het Friese woord, maar een andere betekenis hebben.

	<ul style="list-style-type: none"> • Klassikaal neem de volgende drie vragen door: <ol style="list-style-type: none"> 1- Welke woorden zijn hetzelfde in de vier talen, welke in drie/twee talen en welke in één 2- Zijn de leerlingen in staat om de betekenis van de getoonde woorden te raden? <p>Stap 2: Zelf onderzoeken (20 minuten)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na de klassikale uitleg en de discussie over de vragen, gaan de leerlingen zelf aan het werk. Zij zoeken in twee-of meertallen drie verschillende woorden uit drie verschillende talen uit die: <ol style="list-style-type: none"> 1- Hetzelfde zijn in alle drie de talen 2- Hetzelfde zijn in twee van de drie talen (Engels-Fries, Fries-Nederlands enzovoort) 3- Anders zijn in elke van de drie talen Ieder groepje kan bevoorbeeld woorden zoeken in een andere categorie: objecten op school, in de winkel, thuis enzovoort. <p>Stap 3: Onderzoeksresultaten presenteren (15 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • De gevonden woorden van de leerlingen worden gepresenteerd en besproken in de klas. <p>De presentatie mag in het Fries, maar mag ook in andere talen gegeven worden</p> <p>Extra optie</p> <p>Als verdieping kunnen de leerlingen de website http://glottolog.org bekijken en hierbij ook andere taalfamilies betrekken</p>
Materialen	<ul style="list-style-type: none"> • Powerpointpresentatie • Laptop/iPad + internet voor de opdracht • https://taaldacht.nl/gelijkenissen-tussen-engels-en-fries/ • https://nl.wikipedia.org/wiki/Germaanse_talen
Resultaten van implementatie	Foto's, video's en andere producten van leerlingen na implementatie, zoals een samenvatting van een observatie

Voorbeelden van de eindproducten van de opdracht

Geschiedenis
Toen vroeger Friesland nog een apart land was, gingen ze naar Engeland. Toen ze daar aankwamen, veranderde de talen een beetje. Het begon een beetje op elkaar te lijken. Toen ook de Nederlanders kwamen, begon ook het Nederlands op beide talen te lijken. Uiteindelijk kwam Friesland bij Nederland in, en werd het een provincie. Vandaar dat deze 3 talen erg op elkaar lijken.

Frīs A. Moeder Maud

False friends
Bij sommige woorden in een andere taal zou je verwachten dat het een bepaalde betekenis heeft. Bijvoorbeeld bij het woord mug, als je mug in het Engels ziet zou je verwachten dat het ook mug in het Nederlands betekent, niet dus. Het Engelse woord mug betekent in het Nederlands beker. En nog een voorbeeld is bijvoorbeeld sparrow daarvan zou je verwachten dat het spreeuw in het Nederlands betekent, maar het betekent mus. En zo kan je nog wel wat van die false friends noemen, zoals acron is in het Nederlands niet eekhoorn maar eikel en deer betekent niet in het Nederlands dier maar hert.

Ingels	Nederlānsk	Frysk
Engels	Nederlands	Fries
Cat	Kat	Kat
Blobfish	Blobvis	Blobfish
Dog	Hond	Hûn
Deer	Hert	Deer
Goose	Gans	Goets
Kine	Kij	Koeken
Scheep	Skip	Schaap
Axolotl	Axolotl	Axolotl
Blackbird	Mierel	Blackbird
Tiger	Tijger	Tijger
Horse	Paard	Hynder
Guinea pig	Cava	Guinea pig

taalfamyljes

misselijk lijk mi

Geschiedenis talen Engels, Fries en Nederlands
De taal Engels, Nederlands en Fries zijn allemaal vryen Germaanske talen. Daarom lijk de taal soveel op elkaar. Er zijn nog veel meer West Germaanske talen. Bijvoorbeeld Deens. De taal veer tot Fries. Maar hie is de Germaanske taal eigetlik, oorspronk. Er zijn verschiedende groepen met talen die op elkaar lijk. De Germaanske talen zijn voortgekomen uit een gemeensappetijk vrye Nederlander woosuder taal. Er zijn veel verschillen in hoe je de woorden uitspreek. Er zijn veel woorden die op elkaar lijk. Sommige lijk en ook Nederland lijk op dit lijk je in de andere drie kopten.

Valde vrienden

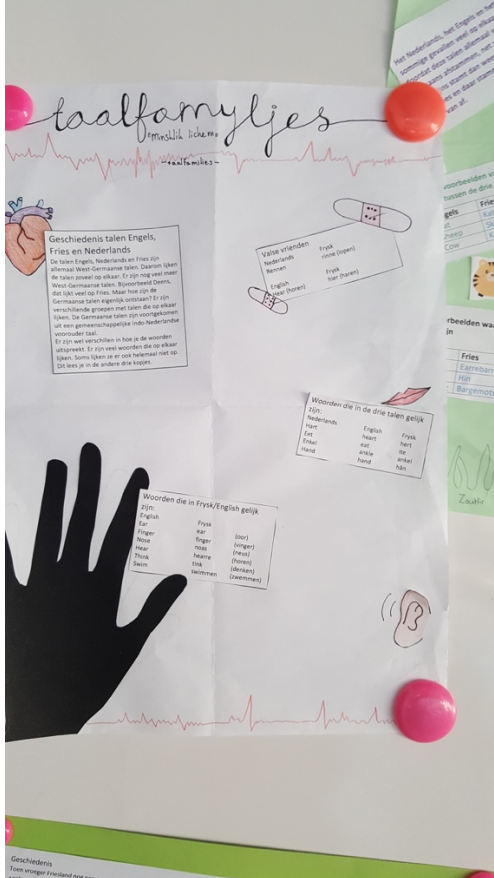
Nederlands	Frysk	Engels
beenen	beenen	feet
English	Frysk	beenen
beenen	beenen	beenen

Woorden die in de drie talen gelijk zijn:

Nederlands	Engels	Frysk
hart	heart	hert
oer	ear	oer
Frisk	cat	kat
hand	hand	hand
hand	hand	hant

Woorden die in Frysk/Engels gelijk zijn:

Frysk	Engels
ear	ear
finger	finger
moar	more
heare	hearer
hant	hand
hant	hand
hant	hand

Taalfamilies

Dieren in de natuur

Germaanske talen

Hier Nederlānsk lijk Engels en het Fries lijk en soveel op elkaar. Daarom lijk de taal soveel op elkaar. Er zijn nog veel meer West Germaanske talen. Bijvoorbeeld Deens. De taal veer tot Fries. Maar hie is de Germaanske taal eigetlik, oorspronk. Er zijn verschiedende groepen met talen die op elkaar lijk. De Germaanske talen zijn voortgekomen uit een gemeensappetijk vrye Nederlander woosuder taal. Er zijn veel verschillen in hoe je de woorden uitspreek. Er zijn veel woorden die op elkaar lijk. Sommige lijk en ook Nederland lijk op dit lijk je in de andere drie kopten.

Germaanske talen

```

    Germaanske talen
    /      |      \
  Oergermaans  Oergermaans  Oergermaans
  /      |      \
Gothic  Zeeuws  Noors  Deens  Oerlands  Nederlānsk  Engels  Duits  Fries
  
```

Hier zijn een paar voorbeelden van de overeenkomsten tussen de drie talen.

Nederlands	Engels	Fries
Mierel	cat	kat
Kat	cat	kat
Schip	ship	skoep
Cow	cow	ko

Hier zijn een paar voorbeelden van de verschillen tussen het Engels en Fries en waarom het Nederlandse woord anders is.

Nederlands	Engels	Fries
Dier	deer	dyer
veulen	foal	foel
vos	fox	foes

Hier zijn een paar voorbeelden waar bij alle talen anders zijn

Nederlands	Engels	Fries
Olievaar	oil	Earebarre
Kip	chicken	Hj
Cava	Guinea pig	Bargemotje

